

PETROL RAFİNERİ TEKNİSYENİ

TANIM

Petrol rafinerilerinde; iş organizasyonunu, saha, çalışan ekipman ve sistemin fiziksel kontrolünü yapan, analizler için çözelti hazırlayan, proses kontrolünü yapan, proses için su hazırlayarak ölçüm yapan, numune alarak rafinasyon, destilasyon, seviye ölçümü ve dolum işlemlerini yapan, korozyonu kontrol altına alıp önlemler için çalışmalar yapabilen, işletme atıklarının geri dönüşümünü, depolanmasını yapabilen kişidir.

A-GÖREVLER

- İş sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin emniyet, çevre ve kalite ile ilgili önlemleri alır,
- İş organizasyonu yapar,
- Saha kontrolü yapar,
- Saha temizliği yapar,
- Çalışan ekipmanın ve sistemin fiziksel kontrolünü yapar,
- Sıcaklık, basınç, akışkanlık ve seviye kontrolü yapar,
- Saha güvenliğini sağlar,
- Bakıma alınacak ekipmanı hazırlar,
- Numune alır, değerlendirilmesi için ilgili birimlere derhal gönderir,
- Çözelti hazırlar,
- Proseste kullanılan hava ve suyu hazırlar,
- Petrol ürünlerinde fiziksel kontrolleri yapar,
- Çeşitli maddelerin ve işletme atıklarının depolanmasını sağlar,
- Rafineri prosesleri hakkında bilgi sahibi olur,
- Yıpranma ve arıza yaratan koşulları önler,
- Ham petrolün destilasyonunu yapar.
- Mesleki gelişime ilişkin eğitim faaliyetlerine katılır,

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Reaktör ve reaktör donanımı,
- Çeşitli pompalar,
- Vanalar, boru ve bağlantı elemanları,
- Fırncılar, çeviriciler,
- Petrol ve atıklarını temizleme malzemeleri,
- Çeşitli tartı ve ölçü aletleri,
- Kalite kontrol cihazları,
- Anahtar, tornavida, pense vb. el aletleri,
- Kimyasal maddeler,
- Akış, basınç, sıcaklık seviye ölçerler,
- Kompresörler,
- Depolama tankları ve taşıma araçları,
- Numune alma kapları,
- Bilgisayar ve donanımı,
- Gerekli iş güvenliği ve kişisel emniyet teçhizatı vb.

PETROL RAFİNERİ TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Petrol Rafineri Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- Dikkatli, sorumluluk sahibi ve tedbirli,
- Gözlem yapan, dinleme yeteneği gelişmiş ve ayrıntı algılayabilen,
- Kimyasal maddelere, petrol ve petrol ürünlerine karşı alerjisi olmayan,
- Koku alma duyusu gelişmiş,
- Yönergeleri izleyebilen,
- Problem çözme ve hızlı karar verme yeteneğine sahip,
- Matematik, kimya ve fizik konularına ilgi duyan ve bu konularda başarılı,
- Elektrik, elektronik ve makine konularına ilgi duyan bireyler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI:

Çalışma ortamı kimyasal maddelerden dolayı koku içerebilir. Bu nedenle ciltte, gözde ve solunum yollarında tahriş edici reaksiyonlar meydana gelebileceğinden, alerjik reaksiyonlara yatkınlığı olanlar olumsuz etkilenebilirler. Bu meslekte ekip çalışması yapılabileceği gibi, teknisyen zaman zaman tek başına da çalışabilir.

Petrol Rafineri teknisyeni, ham petrolün likid petrol gazı, motorin, jet yakıtı, fuel oil vb. ürünlerine ayrılması sürecinde görev alır. Özellikle kimyasal ham maddeler ve yarı mamul kimyasal maddeler kullanılarak yapılan her türlü proseste çalışır.

Meslek elemanları, petrol rafinerilerinde, dolum tesislerinde işletme tarafından yapılan görevlendirmelerde, bazen açık ortamda bazen kapalı ortamda çalışmakta olup, çalışma ortamı gürültülü, yağlı ve kirlidir.

Petrol Rafineri Teknisyeni, petrol mühendisleri, teknisyenler vb. teknik personel ve işçilerle birlikte çalışır.

Rafinerilerin 24 saat sürekli çalışmaları nedeniyle, meslek elemanlarının 3 vardiya olarak çalışması gerekmektedir.

PETROL RAFİNERİ TEKNİSYENİ

D-MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının “Kimya Teknolojisi” alanının “Petrol Rafineri” dalında verilmekte iken yeni uygulamaya göre bu isimde dal bulunmamaktadır. Aşağıdaki eğitimle ilgili bilgiler eğitimin verildiği dönemi kapsamaktadır.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- İlköğretim okulu mezunu olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak,

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yıl sonunda öğrenci alanını belirler.
- Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler 10. sınıfta verilmektedir.
- 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılmaktadır.
- Dala ait yeterlikleri içeren dersler 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.

Mesleki eğitim, okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler meslek lisesi diploması verilmektedir.

PETROL RAFİNERİ TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Bu alandan mezun olanlar; rafinerilerde, akaryakıt dolum ve dağıtım tesislerinde, doğalgaz ile çalışan termik santrallerde, akaryakıt istasyonlarında çalışabilirler. Bunların başında Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (TÜPRAŞ) ve Petro-Kimya Holding A.Ş. (PETKİM) gelmektedir. Ayrıca, hammaddesi petrol olan boya, plastik şişe, lastik vb. ürün imali yapan işletmelerle; kamu kurum ve kuruluşlarının petrol ile ilgili analiz yapan laboratuvarlarında çalışabilirler.

Bu alanda, günümüzde yetişmiş eleman sıkıntısı bulunmakla birlikte, mesleğin gelecekteki durumunu ülkemizde yeni açılacak rafinerilerin talep edecekleri eleman ihtiyacı belirleyecektir.

İşyerlerinde teknisyen olarak belli bir süre çalışanlar, idari yönden bölüm sorumlusu olabilmektedir.

Mesleğin gelecekteki çalışma alanı gelişen teknolojiye paralel olarak daha da genişleyecektir. Günümüzde yaygın kullanım alanı bulunan petrokimya ürünlerinin işlendiği işletmelerin hızla artması ve tüketicinin kaliteli mal isteği bu alanda teknik eğitim görmüş personel ihtiyacını artırmaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Meslek elemanları, mesleğe ilk girişte asgari ücretin 1,5 katı civarına ücret ile başlarlar, özel sektörde ise, çalışanlar yeteneğine, işletmenin ücret politikasına göre bilgi ve becerilerinin artmasına göre asgari ücretin 4-5 katı civarında ücret alırlar.

PETROL RAFİNERİ TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Kimya Teknolojisi alanı Petrol Rafineri dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık belgesini alanlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın mesleklerin özelliklerine göre belirlediği sürelerde ustalık eğitimi kurslarına devam edip, başarılı olmaları durumunda ustalık belgesini alırlar.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Petrol Rafineri Teknisyenleri, çalışma deneyimi, başarısı ve idarecilik vasıflarına göre amirlerinin kararıyla çalıştıkları kurum, kuruluş ve işletmelerde operatör, baş operatör, ustabaşı veya şef olabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Petrol-Petrokimya Teknisyeni,
- Kimya-Proses Teknisyeni.

PETROL RAFİNERİ TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER

DESTİLASYON : Birden fazla bileşenden oluşan bir karışımın (hampetrol), kaynama noktalarından faydalanarak bileşenlerine ayırma işlemidir.

KOROZYON : Kimyasal reaksiyon sonucu metalin aşınmasıdır.

RAFİNASYON: Petrolün ve diğer sıvı yağların üretim aşamalarında oluşan yabancı maddelerin uzaklaştırılması için yapılan işleme denir.

GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

I- KAYNAKÇA

- "Türk Meslekler Sözlüğü" Türkiye İş Kurumu Yayın No:320 Ankara-2001,
- Kırıkkale Bahşili H.H.Doğruer Ç.P.L. dal öğretmenleri,
- Aliağa Anadolu Meslek Lisesi öğretmenleri,
- MEGEP Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü (www.megep.meb.gov.tr),
- Milli Eğitim Bakanlığı Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü internet sitesi (www.etogm.meb.gov.tr)
- Ege Üniversitesi Ege Meslek Yüksek Okulu Rafineri Bölümü Öğretim görevlileri (www.egemyo.ege.edu.tr)
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı” <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.